

Na osnovu člana 13. stav 2. Alineja 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 34/06), i člana 19. stav 1. tačka 2. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09 – Prečišćeni tekst), Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana, _____ 2019. godine, d o n o s i

**NACRT
O D L U K E**

o spomen-obilježjima na području općine Breza

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Spomen-obilježjima se trajno obilježavaju značajni događaji, čuvaju uspomene na istaknute ličnosti, njeguju kulturno-historijske tradicije i odaje počast borcima odbrambeno- oslobodilačkog rata, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi.

Član 2.

Spomen-obilježje je spomen objekat (spomen groblje, spomen kosturnica, spomenik, spomen-bista, spomen-ploča, spomen-kuća, spomen-dom, zadužbinski objekat, stećci i dr.) koji izgledom, sadržajem, oznakama i natpisom doprinosi trajnom očuvanju vrijednosti iz člana 1. ove Odluke.

Spomen-obilježjem smatra se i naziv javne ustanove, javnog preduzeća, naselja i javnog objekta (ulica, trg, put, park, česma i dr.) ako simbolizuje vrijednosti iz člana 1. ove Odluke.

Spomen-obilježjem ne smatra se objekat na groblju, osim spomen-mezarja/ groblja i zadužbinskog vjerskog objekta, historijske oznake u vidu ploča ili putokaza, kojima se obilježavaju događaji ili osobe od značaja za lokalnu historiju u turističke, edukativne i slične svrhe

Član 3.

Značajnim događajem se smatra događaj, koji:

1. je bio od izuzetnog značaja za društveni, ekonomski ili kulturni razvoj općine Breza;
2. predstavlja važan datum u lokalnoj historiji i historiji BiH;
3. predstavlja važan datum u odbrambeno-oslobodilačkom ratu 1941-1945 i 1992- 1995. godine.

Član 4.

Istaknutom ličnošću smatra se lice:

1. koje je posebno zaslužno za društveni, ekonomski, naučni ili kulturni razvoj općine Breza i BiH;
2. koje je bilo organizator ili istaknuti učesnik odbrambeno-oslobodilačkog rata 1941- 1945 i 1992-1995;
3. koje se istaklo humanim radom, spašavanjem ljudskih života, antifašizmom, promocijom univerzalnih ljudskih prava i civilizacijskih vrijednosti i slično.

Član 5.

Masovnim stradanjem ljudi smatra se slučaj u kojem je više lica izgubilo život u sredstvima ili od sredstava javnog saobraćaja, na radnom mjestu, u zemljotresu ili drugoj elementarnoj nepogodi.

Član 6

Ova Odluka ne odnosi se na spomen-obilježja, koja u skladu sa zakonom,

imaju status spomenika kulture.

II - PODIZANJE SPOMEN-OBILJEŽJA

Član 7.

Podizanje spomen obilježja je izgradnja ili postavljanje spomen-objekta, odnosno davanje naziva javnoj ustanovi, javnom preduzeću, naselju ili javnom objektu.

Spomen-obilježja se podižu u skladu sa programom podizanja spomen-obilježja (u daljem tekstu: Program), koji donosi Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika (u daljem tekstu: Načelnik).

Član 8.

Spomen-obilježje za značajan događaj ne može se podići prije isteka roka od 1 (jedne) godine od dana kada se događaj desio.

Spomen-obilježje istaknutoj ličnosti ne može se podići prije isteka roka od 1 (jedne) godine od dana kada je lice umrlo.

Član 9.

Nije dozvoljeno podizati spomen obilježje:

1. ukoliko ono svojim kontekstom jasno odražava glorifikaciju ideologija, pokreta i režima koji su doživjeli međunarodnu osudu ili sadrži simbole istih
2. ukoliko je posvećeno osobi koja se istakla u promicanju i zagovaranju ideologija, pokreta i režima koji su doživjeli međunarodnu osudu, ili zagovaranju rasizma, šovinizma, diskriminacije, homofobije, netolerancije i kršenja ljudskih prava;
3. ukoliko je posvećeno osobi koja je, pred legalnim sudom i u poštenom sudskom procesu, pravosnažno osuđena za zločine protiv čovječnosti i druge teške oblike ratnih zločina, u skladu sa međunarodnim pravnim normama.

Član 10.

Program iz člana 7. Stav 2. sadrži:

1. značajne događaje, istaknute ličnosti, kulturno-historijske tradicije, borbe odbrambeno-oslobodilačkog rata, civilne žrtve rata i masovna stradanja ljudi za koje će se podići spomen-obilježje, sa obrazloženjem razloga za podizanje spomen obilježja;
2. vrstu spomen-obilježja, način podizanja i opis simboličkog značenja;
3. spisak spomen-obilježja koja će biti izmjenjena, dograđena, izmještena, zamjenjena ili uklonjena, sa obrazloženjem razloga;
4. druge elemente neophodne za sprovođenje Programa.

Član 11.

Spomen obilježje izgradnjom ili postavljanjem spomen-objekta može podići općina, mjesna zajednica, vjerska zajednica, drugo pravno lice i pojedinac.

Spomen-obilježje davanjem naziva javnoj ustanovi ili javnom preduzeću može podići osnivač ovih pravnih lica.

Spomen-obilježje davanjem naziva naselju ili javnom objektu može podići općina.

Član 12.

Spomen-obilježje se podiže na mjestu gdje se značajni događaj desio, u mjestu gdje je istaknuta ličnost rođena, stvarala, djelovala, poginula ili umrla, odnosno mjestu koje je adekvatno za ostvarivanje cilja koji se podizanjem spomen-obilježja htjeli ostvariti.

Spomen-obilježje izgradnjom ili postavljanjem spomen-objekta podiže se na vidnom i pristupačnom mjestu.

Član 13.

Općinsko vijeće, u skladu sa Programom, donosi odluku o podizanju spomen-obilježja.

Odluku o podizanju spomen-obilježja izgradnjom ili postavljanjem spomen-objekta, odnosno davanjem naziva javnoj ustanovi ili javnom preduzeću, Općinsko vijeće donosi na zahtjev subjekata iz člana 11. stav 1. i 2. ove Odluke.

Odluku o podizanju spomen-obilježja davanjem naziva naselju ili javnom objektu, Općinsko vijeće donosi na prijedlog ovlašćenog predlagača u skladu sa zakonom i Statutom općine.

Ne može se podizati spomen-obilježje bez odluke Općinskog vijeća donesene u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 14.

Nadležni organ je dužan da razmotri prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja i da donese odgovarajući akt u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 15.

Zahtjev za podizanje spomen obilježja

sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva;
- 2) navođenje događaja, ličnosti, kulturno-istorijske tradicije za koje se traži podizanje spomen-obilježja;
- 3) podatke o vrsti i veličini spomen-obilježja;
- 4) prijedlog teksta koji će biti ispisan na spomen-obilježju;
- 5) prijedlog mjesta podizanja spomen-obilježja;
- 6) prijedlog načina održavanja spomen obilježja.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se prijedlog idejnog rješenja spomen obilježja i saglasnosti predviđene ovom Odlukom.

Član 16.

Ako se spomen-obilježje postavlja na objektu ili ako se gradi na zemljištu koje pripada objektu, za podizanje spomen-obilježja potrebna je saglasnost vlasnika, odnosno korisnika objekta.

Ako se spomen-obilježje postavlja na objektu koji je kulturno dobro ili ako se gradi na prostoru koji je zaštićena okolina kulturnog dobra, za podizanje spomen-obilježja potrebna je saglasnost organa državne uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara.

Ako se spomen-obilježje gradi na prostoru koji je zakonom ili u skladu sa zakonom zaštićena prirodna cjelina, za podizanje spomen-obilježja potrebna je saglasnost organa državne uprave nadležnog za zaštitu prirode.

Član 17.

Odluka o podizanju spomen-obilježja postavljanjem ili izgradnjom spomen-objekta sadrži

- 1) značajni događaj, istaknutu ličnost, kulturno-historijsku tradiciju, borbe odbrambeno-oslobodilačkog rata, civilne žrtve rata ili masovno stradanje ljudi za koje se podiže spomen-obilježje;
- 2) naziv subjekta koji podiže spomen-obilježje;
- 3) vrstu i dimenziju spomen-obilježja;

- 4) mjesto podizanja spomen obilježja;
- 5) tekst koji će biti ispisan na spomen obilježju;
- 6) rok i uslovi za podizanje spomen-obilježja;
- 7) naziv obveznika održavanja spomen-obilježja.

Član 18.

Odluka o podizanju spomen-obilježja davanjem naziva javnoj ustanovi ili javnom preduzeću sadrži:

- 1) 1. Podatke o javnoj ustanovi ili javnom preduzeću kojem se daje naziv (vrsta, mjesto I dr.) ;
- 2) podatke o osnivaču javne ustanove, odnosno javnog preduzeća;
- 3) naziv koji se daje javnoj ustanovi, odnosno javnom preduzeću;
- 4) način i mjesto ispisivanja, odnosno isticanja naziva javne ustanove ili javnog preduzeća.

Član 19.

Odluka o podizanju spomen-obilježja davanjem naziva naselju ili javnom objektu sadrži opis granica i naziv naselja, odnosno javnog objekta kojem se daje naziv.

Član 20.

Općinsko vijeće je dužno da nadležnom organu dostavi odluku o podizanju spomen- obilježja u roku od osam dana od dana donošenja Odluke.

Član 21.

Za spomen-obilježje koje se podiže izgradnjom spomen-objekta, nakon donošenja odluke iz člana 19. ove Odluke, Općinska služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove, na zahtjev subjekta koji podiže spomen-obilježje, izdaje urbanističku saglasnost i građevinsku dozvolu za izgradnju spomen-obilježja, u skladu sa zakonom.

Spomen-obilježje iz stava 1. ovog člana ne može se podizati bez dozvole za građenje spomen-objekta.

Član 22.

Nakon izdavanja građevinske dozvole za izgradnju spomen-objekta, subjekat koji podiže spomen-obilježje dužan je da objavi javni konkurs za izradu arhitektonskog i umjetničkog rješenja spomen-objekta.

Ocjenu i odabir arhitektonskog i umjetničkog rješenja spomen-objekta vrši stručna komisija koju obrazuje Općinski načelnik.

Troškove rada Komisije iz stava 2. ovog člana snosi subjekat koji podiže spomen obilježje.

Član 23.

Subjekt koji podiže spomen-obilježje dužan je da spomen-objekat izradi u skladu sa arhitektonskim i umjetničkim rješenjem koje je odabrala stručna komisija iz člana 24. stav 2. ove Odluke.

Član 24.

Općinska služba za finansije, inspekcijske poslove I opću upravu i Općinska služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove dužne su da spriječe bespravno podizanje spomen-obilježja, donošenjem rješenja o zabrani podizanja, donosno uklanjanju bespravno podignutog spomen-obilježja.

Član 25.

Općinska služba za finansije, inspekcijske poslove I opću upravu, putem odjeljenja za boračko invalidsku zaštitu vodi registar spomen-obilježja na području općine.

Član 26.

Zaštita spomen-obilježja je sprječavanje njegovog oštećenja ili uništenja, kao i neovlaštene izmjene, dorade, izmještanja, zamjene ili uklanjanja.

Općina putem svojih službi obezbjeđuje zaštitu spomen-obilježja na svojoj teritoriji. Općinsko vijeće može propisati uslove za pristup posjetilaca određenom spomen-obilježju.

Član 27.

Održavanje spomen-obilježja obuhvata tekuće i investiciono održavanje spomen-objekta i uređenje njegove lokacije.

Spomen-obilježje se mora redovno održavati, na način i u mjeri kojom se obezbjeđuje njegov prvobitni izgled.

Član 28.

Održavanje spomen-obilježja vrši subjekt koji ga je podigao, odnosno obveznik održavanja određen odlukom o podizanju spomen-obilježja.

Ako je obveznik održavanja spomen-obilježja prestao da postoji ili ako iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da vrši održavanje spomen-obilježja, održavanje spomen-obilježja obezbjeđuje općina.

Član 29.

Općinska služba za finansije, inspekcijske poslove I opću upravu utvrđuje, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, stanje spomen-obilježja na teritoriji općine i upozorava obveznika održavanja na neophodnost preduzimanja potrebnih mjera i radova u određenom roku.

Ako obveznik održavanja ne izvrši u određenom roku potrebne radove na održavanju spomen-obilježja, općina će izvršiti potrebne radove na spomen-obilježju na teret obveznika održavanja.

Član 30.

Obveznik održavanja spomen-obilježja koji, zbog objektivnih razloga, nije u mogućnosti da izvrši održavanje spomen-obilježja dužan je da o tome obavijesti Općinsku službu za finansije, inspekcijske poslove I opću upravu.

Član 31.

U slučaju promjene namjene prostora, u skladu sa prostornim ili urbanističkim planom, spomen-obilježje se može izmjestiti na odgovarajuću lokaciju o čemu će se provesti javna rasprava.

Član 32.

Na zahtjev članova uže porodice lica sahranjenog u spomen-groblju, Općinska služba za finansije, inspekcijske poslove I opću upravu može, uz saglasnost nadležnog organa, dozvoliti prenošenje posmrtnih ostataka iz spomen-groblja u posebnu grobnicu.

Ne može se vršiti prenošenje posmrtnih ostataka iz spomen-groblja bez dozvole organa iz stava 1. ovog člana.

Član 33.

U postojećim spomen-grobljima i drugim spomen-obilježjima ne mogu se vršiti

nova sahranjivanja.

Član 34.

Izmjena, dorada, izmještanje, zamjena i uklanjanje spomen-obilježja vrši se po postupku propisanom za podizanje spomen-obilježja.

Član 35.

Spomen-obilježje koje se može, bez oštećenja, odvojiti od objekta na kojem je postavljeno uklanja se skidanjem spomen-objekta.

Spomen-obilježje čiji se spomen-objekat ne može ukloniti skidanjem uklanja se rušenjem.

Ako je spomen-objekat ili dio spomen-objekta umjetničko djelo, uklanjanje spomen-obilježja vrši se skidanjem dijela spomen-objekta koji je umjetničko djelo i rušenjem ostalog dijela spomen-objekta.

Član 36.

Izmjenu i doradu spomen-obilježja može, uz saglasnost autora umjetničkog i arhitektonskog rješenja, vršiti subjekat koji je podigao spomen-obilježje, odnosno općina ako je taj subjekat prestao da postoji.

Izmještanje spomen-obilježja na odgovarajuću lokaciju može vršiti Općinska služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Uklanjanje spomen-obilježja skidanjem spomen-objekta ili dijela spomen-objekta vrši Služba.

Uklanjanje spomen-obilježja rušenjem spomen-objekta ili dijela spomen-objekta vrši Općinska služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Zamjenu spomen-obilježja vrši javna ustanova ili javno preduzeće kojem je naziv promjenjen, odnosno općinska služba određena odlukom Općinskog načelnika.

Član 37.

Općinska služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove obavjestit će lice, odnosno subjekat, koji je podigao spomen-obilježje o danu uklanjanja spomen-obilježja i pozvati ga da preuzme umjetničko djelo sa uklonjenog spomen-obilježja.

Ako je lice, odnosno subjekat koji je podigao spomen-obilježje prestao da postoji ili ako se ne odazove pozivu da preuzme umjetničko djelo sa uklonjenog spomen-obilježja, umjetničko djelo će se ponuditi autoru djela, odnosno njegovim nasljednicima.

Ako se autor ili njegovi nasljednici ne odazovu pozivu da preuzmu umjetničko djelo sa uklonjenog spomen-obilježja, to umjetničko djelo ponudit će se nadležnom muzeju.

Ako ni muzej ne preuzme umjetničko djelo sa uklonjenog spomen-obilježja, sa tim umjetničkim djelom postupit će se kao sa stvari koja nema umjetničku vrijednost.

IV - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 38.

Inspeksijski nadzor nad primjenom ove Odluke vrši općinski komunalni i građevinski inspektor.

V - KAZNE NE ODREDBE

Član 39.

Ko ošteti, uništi, neovlašteno izmjeni, doradi, izmjesti, zamjeni ili ukloni spomen-obilježje kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM.

Za započetu gradnju spomen obilježja bez odobrenja za građenje novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se pravno lice a fizičko lice će se kazniti novčanom kaznom od 500 do 1.000,00 KM.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40.

Objekti podignuti kao spomen-obilježja poslije stupanja na snagu ove Odluke bez odobrenja nadležnog organa, smatraju se bespravno podignutim.

Član 41.

Objekti – spomen obilježja čija je gradnja započeta prije stupanja na snagu ove Odluke završit će se po postojećoj proceduri.

Za objekte-spomen obilježja izgrađene prije stupanja na snagu ove Odluke pojedinac ili pravno lice koje je isti podiglo dužno je pribaviti naknadno odobrenje uz priloženo idejno rješenje (skicu) i dokaz o rješanim imovinskim odnosima.

Član 42.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Breza”.

Broj: 01/1
Datum:

Predsjedavajući općinskog vijeća

Vedad Jusić

Pravni osnov:

sadržan je u članu 13. stav 2. alineja 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/06), koji glasi:

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljnjem tekstu: vijeće).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:- obavlja
i druge poslove utvrđene zakonom i statutom;

i članu 19. stav 1. tačka 2. Statuta Općine Breza, prečišćeni tekst („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09), koji glasi: Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti; donosi odluke i druge akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine.

Razlozi za donošenje:

Oblast koju tretira predmetna odluka do sada nije bila uređena. Zahtjevi se rješavali na različite načine, finansiranje kao i izbor idejnih rješenja se birali na različite načine, podignuti objekti na različite načine se održavaju ili se uopšte neodrjavaju. Iz svega navedenog postoji potreba da se predmetna oblast uredi na način kako je predloženo, pa se predlaže Općinskom vijeću Breza da predmetni Nacr Odluke uputi u dalju proceduru donošenja.

Služba za privredu, finansije
i opću upravu